

Försvarsutskottets betänkande

1980/81:4

om ekonomisk ersättning till musikkårer vid högvaktsuppdrag

I motion 1979/80:183 av Ulla Ekelund (c) yrkas att riksdagen uttalar sig för en utredning avseende ekonomisk ersättning till musikkårer ur de frivilliga försvarsorganisationerna vid högvaktsuppdrag i Stockholm.

Överbefälhavaren, statens kulturråd och Riksförbundet Sveriges Amatörorkestrar har yttrat sig över motionen.

Bakgrund

Försvarsmaktens behov av musik avses tillgodoses av regionmusiken. Där inräknas bl. a. den musik som behövs vid högvakter och ceremonier i samband med statsbesök o. d. Medel för köp av tjänster från regionmusiken, motsvarande 120 000 s. k. musikertimmar (för innevarande budgetår ca 12,2 milj. kr.), beräknas i försvarsmaktens budget. Ersättning utgår till regionmusiken även för beräknade musiktjänster som inte tas i anspråk.

Musikkår vid högvakten på Stockholms slott behövs omkring 135 gånger per år. Sådan utgår i allmänhet ur regionmusiken. Ibland utnyttjas i stället frivilliga amatörmusikkårer. Under budgetåren 1977/78 – 1979/80 har sådana musikkårer utnyttjats sammanlagt omkring 65 gånger eller drygt 20 gånger årligen. Vid omkring 50 av dessa tillfällen har hemvärnsmusikkårer medverkat. Tolv gånger har Frivilliga Befälsutbildningsförbundets (FBU) i Stockholm musikkår anlitats. Stockholms spårvägars och Göteborgspolisens musikkårer har deltagit vardera två gånger.

Hemvärnsmusikkåreerna deltar oftast vid de tillfällen då hemvärdet svarar för högvakten. Dessa framträdanden är inplanerade långt i förväg. I dessa fall utgår ersättning till hemvärnsmännen, vare sig de ingår i själva vaktstyrkan eller i musikkåren, enligt gällande regler för ersättning till frivilligpersonal (prop. 1976/77:49, FöU 1976/77:8, rskr 1976/77:153). Sker deras framträdanden som ersättning för planlagd och beställd medverkan av regionmusikkår betalas musikkåren av regionmusiken med visst belopp. Vid några tillfällen har FBUs musikkår i Stockholm på detta sätt ersatt regionmusikkår. Hemvärnsmusikkår har endast någon enstaka gång tagits i anspråk i sådana sammanhang.

Motionen

Motionären konstaterar att en högvaktsstyrka ur hemvärdet ofta hämtas från en hemvärnskrets i ett försvarsområde. Ett sådant uppdrag återkommer sällan. Eftersom de hemvärnsmusikkårer som brukar följa högvaktsstyrkor-

na ur hemvärnet är få kan däremot uppdraget för en hemvärnsmusikkår att delta i högvakt återkomma flera gånger. Upprepade högvaktsuppdrag är, framhåller motionären, en ekonomisk belastning för den enskilde musikern som inte står i proportion till dess värde som upplevelse och hedersuppdrag.

Remissyttrandena

Överbefälhavaren finner att det mot bakgrund av gällande föreskrifter och omfattningen av åtagandena inte finns skäl att i samband med högvaktstjänstgöring ge hemvärnsmusiker ersättning enligt andra normer än dem som tillämpas för de hemvärmän som ingår i vaktstyrkan. Som ett ytterligare skäl för detta framhåller överbefälhavaren att tjänstgöringen är frivillig. Överbefälhavaren pekar på regeringens uppdrag till statens kulturråd att utreda regionmusikens och Rikskonserters roll i det regionala musikkivet. Han förutsätter att kulturrådet därvid även kommer att analysera de ekonomiska förutsättningarna för hemvärnsmusikkåreerna och deras medlemmar. Resultatet av detta arbete bör enligt överbefälhavaren avvaktas innan ytterligare en utredning tillsätts.

Även *statens kulturråd* ser den fråga som motionen tar upp som en detalj i det stora organisatoriska och kulturpolitiska problemkomplex som nyssnämnda utredningsuppdrag berör.

Riksförbundet Sveriges Amatörorkestrar säger sig ha svårt att bedöma hur enskilda musikkårer skall ersättas. Riksförbundet har dock den principiella uppfattningen att yrkesverksamma och frivilliga musikkårer skall ha lika lön för lika arbete.

Utskottet

Vid framträdanden av musikkårer ur de frivilliga försvarsorganisationerna i samband med högvakten på Stockholms slott får de deltagande musikerna i allmänhet ersättning enligt de regler som gäller för frivilligpersonalen. Enligt vad utskottet har inhämtat betalar regionmusiken en mindre del av framträdandena med visst belopp. Detta gäller framträdanden som ersätter en planlagd medverkan av regionmusikkår.

I motionen yrkas att den ekonomiska ersättningen till musikkårer ur de frivilliga försvarsorganisationerna för högvaktsuppdrag skall ses över.

Statens kulturråd utreder f. n. på regeringens uppdrag regionmusikens och Rikskonserters roll i det regionala musikkivet. I uppdraget ingår även att bedöma försvarets behov av musik och musikbehovet för statsceremoniella sammanhang. De ersättningsfrågor som tas upp i motion 1979/80:183 kommer också att behandlas inom ramen för detta utredningsarbete. Under ärendets beredning har upplysts att en rapport över detta avses lämnas till regeringen under första halvåret 1981.

Ett utredningsarbete av det slag som motionären föreslår har alltså redan påbörjats. Med hänsyn härtill bör motionen avslås.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet
att riksdagen avslår motion 1979/80:183.

Stockholm den 11 november 1980

På försvarsutskottets vägnar

PER PETERSSON

Närvarande: Per Petersson (m), Eric Holmqvist (s), Gudrun Sundström (s), Roland Brännström (s), Gunnar Oskarson (m), Ulla Ekelund (c), Evert Hedberg (s), Göthe Knutson (m), Karl-Erik Svartberg (s), Anders Gernandt (c), Holger Bergman (s), Eric Hägelmark (fp), Eivor Nilson (c) och Kerstin Ekman (fp).

